

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhásos petitors egyzeti hirdetése 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt.: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59-ik szám, Kösch Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Sárosvármegye új főispánja.

Lapunk múlt számának zártakor vettük — a hivatalos lap útján — azt a hírt, hogy apostoli királyunk ő Felsége, Bécsben, 1900. október hó 2-ikán kelt legfelsőbb elhatározásával, vármegyénk főispánjává dr. *Bárdossy Jenő* földművelésügyi minisztériumi osztálytanácsost nevezte ki.

Hónapok hosszú sora múlt el azóta, hogy lapunknak ugyanezen a helyén arról a legfelsőbb leiratról adtunk hírt, a melylyel vármegyénk eddigi főispánja, saját kérelmére, — «hú szolgálatainak elismerése mellett» — állásától felmentést nyert, és az elmúlt idő alatt — a melynek hosszúra nyúló volta kétségtelenül azoknak a nehézségeknek képezte bizonyítékát, a melyekkel ennek az állásnak a betöltése járt, — nem kis mértékben hatott nyugtalanítólag vármegyénk közönségére a főispáni állás üreseedésben létének a kérdése.

A most idézett legfelsőbb elhatározás ime teljesen véget vet ennek a nyugtalanságnak és bizonytalanságnak, — egy oly férfiú kezébe tevén le törvényhatóságunk kormányzásának fő vezetését, illetve ellenőrzését, a ki bár az ősi vármegye területén idegen, de teljesen otthonos az igazgatási teendők mezéjén. Otthonos ezen a téren teljesen, mert mint volt vármegyei főjegyző, közvetlen tapasztalásból gyűjtötte ismereteit a törvényhatósági önkormányzatok szerepére, feladataira, szükségleteire nézve; — s majdan, mint a minisztériumnak számottevő magasabb hivatalnok, betekintést nyert a központi kormányzat működésébe s bizonynyal bőségesen volt alkalma arra, hogy a kettő között lévő, illetve a közöttük szükséges összhangot felismerje és méltányolni tudja.

Ha nem is vesszük fontolóra azt a sok valóban kedvező hírt, a mely a kinevezett új főispánnak kiváló személyes tulajdonságaira, nagy munkabírására, jeles szakkészségére, nemes és törhetetlen hazafiságtól, valamint igaz szabadelvűségtől áthatott célzataira nézve, őt — vármegyénk területére való jövelele előtt — megelőzte: magában véve a fent jelzett körülmény, t. i. az, hogy ismereteit és tudását az önkormányzati és a központi kormányzati élet terén egyaránt közvetlen tapasztalásból merítette, teljesen elégséges volna arra, hogy a kinevezés tényét őszinte örömmel vegyük s hogy azt a férfiút, a kit a korona és a kormány bizalma vármegyénk élére állított s a ki szintén a legteljesebb bizalommal készül körünkbe jönni, hogy közöttünk új működési körét, új otthonát találja fel; hogy azt a férfiút — mondjuk — mi is teljes bizalommal és minden mellékgondolatot félretéve, szívünk melegével, lelkünk odaadó szolgálatkészségével fogadjuk.

Lapunk, mint társadalmi lap, szigorúan tartani igyekszik mindenkor azt a kötelességet, hogy politikai s talán éppen pártpolitikai szempontokkal ne hozakodjék elő. E kötelesség elmulasztása tekintetében eddig sem érhetett jogos vád bennünket, de nem fog érhetni ez-

után sem. A kinevezésnek politikai jelentőségével tehát nem foglalkozunk.

A hozzánk eljutott hírekből és adatokból ismervén az új főispánt, jól tudjuk, hogy szívében és lelkében két valódi drágakövel ékeskedik ő is: a törhetetlen hazafisággal és — nem a köznapi, hanem — a nemes értelemben vett tiszta szabadelvűséggel. Vármegyénk művelt közönsége pedig mit se becsül többre, mint ezt a két kiváló lelki tulajdonságot és pedig nem azért, mintha az minálunk ritka vagy talán ismeretlen volna, hanem ellenkezőleg, éppen azért, mert itt érezzük lelkünkben azt valamennyien!

Az új főispánnak e két kiváló tulajdonsága az, a mely a törvényhatóság hú fiává fogja tenni őt csakhamar s előre biztosítja a társadalmi élet, a vármegye és az édes haza javára irányzott munkálkodásának sikerét; ez az, a mely összekötő kapocs leendő közötté és a vármegye közönsége, valamint annak egész társadalmá között és megteremti majd azt az összhangot, a mely minden melléktekintet félretenni képes akkor, ha a köz javának előmozdításáról lesz szó; ez lesz az, a melynek nevében biztosan számíthat ő mindenkor a teljes bizalomra és az odaadó támogatásra, a melylyel minden jó ügy előmozdításában környezni fogjuk.

Tudjuk, hogy kinevezetéséhez sok reményt fűztek azok, a kiknek kitüntető bizalma őt mi hozzánk küldötte, — tudjuk, hogy az ő nemes szíve szintén telve van a legszebb reményekkel itteni hivataloskodásának jövőjére nézve — és tudjuk azt is, hogy mi szintén sok jogosult reménnyel tekintünk itt-működésé elé! Őszinte bizalom által sugallott meleg üdvözlétünk álljon mostan abból a belső óhajtaból, hogy: Adja a Mindenható, hogy mind ezek a remények minél teljesebb mértékben megvalósulhassanak!

A kassai gazdasági kongresszus.

Hazánk gazdasági életének a legutóbbi években kétségtelenül egyik nagyfontosságú s úttörő mozzanata volt az a gazdakongresszus, melyet Kassán, október hó 8-ikán az Abaúj-Tornavármegyei Gazdasági Egyesület rendezése mellett tartottak. Múltán nagyjelentőségűnek s hiszünk, hogy úttörőnek nevezhető ez a kongresszus, mert a hazai — külföldi mintákon csírázott — alig egy évtizedes agrárizmusnak az a megnyilatkozása volt, mely józan megfontolás alapján alkotni s nem rombolni akar. A kik, mondhatni az ország minden részéről a kassai kongresszusra egybesereglettek, hogy ott mezőgazdaságunk válságos helyzetéről s első sorban a középbirtokos-osztály erőfogyatkozásának megállításáról tanácskozzanak, helyesen fogtak fel azt, hogy csupán nyugodt mérlegeléssel a viszonyoknak s komoly megválasztással az eszközöknek, vezethet sikerre törekvűk. A kongresszusnak a gazda-középosztályhoz tartozó tagjai a többi produktív pályákkal való érdekazonosságot nemcsak, hogy nem tagadták, de sőt meggyőződéssel hangoztatták azt, hogy a középbirtokos-osztály fiai indokolatlanul kerülnek azokat.

A kongresszusra érkező vendégeket, élükön gróf Károlyi Sándort, az Abaúj-Tornavármegyei Gazdasági Egyesület nevében gróf Hadik János fogadta; a gyűlésen mintegy háromszázan vettek részt. Sárosvármegyéből jelen voltak: Piller Kálmán, Dessewffy Pál, Bujanovics Sándor, Bujanovics Gyula, Hedry Ernő, Bornemisza Lajos, Pulszky Géza, Lukovits Aladár stb.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet és a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségét Forster Géza igazgató, Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán titkárok, a «Hangya» országos központi szövetkezetet Balogh Elemér vezérigazgató képviselték. Képviseltette magát továbbá 23 vármegye gazdasági egyesülete. A vármegyeház nagyterme, a hol a gyűlést tartották, egészen megtelt, mondhatni csaknem szűknek bizonyult.

A gyűlést gróf Dessewffy Aurél nyitotta meg, mint az O. M. G. E. és a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének elnöke, rövid beszéddel.

Bujanovics Sándor indítványára megleghangú üdvözlő táviratokat küldtek Széll Kálmán miniszterelnökhöz s Darányi Ignác földművelésügyi miniszterhez, melyekre még a gyűlés folyamán köszönő válaszok érkeztek. Az egy napig tartott gyűlésen túlnyomóan magas színvonalon állott gazdaság-politikai s társadalmi tanulmányokon alapuló felszólalásokat hallottunk, a melyeknek kapcsán elvileg több érdekes határozati javaslatot fogadott el a gyűlés.

Általános mély hatást keltett Bujanovics Sándornak a középosztály neveléséről tartott beszéde, melyben helyteleníti azt a középbirtokos-családok kebelében még mindig uralkodó felfogást, hogy a középbirtokos-osztály fiai társadalmi állásának leginkább megfelelő foglalkozás: a saját birtokán való gazdálkodás, vagy az állami és megyei szolgálat. Ez a felfogás — úgy mond — már gyermek-korában elfogultsággal és indokolatlan előítéllettel szaturálja a középbirtokos-osztály ifjúságát, úgy, hogy a pályaválasztás komoly kérdésével alig foglalkozik, mert természetesnek tartja, hogy belőle, a föld-birtokos úrnak fiából, csak nem lehet más, mint nagy-gazda, vagy ha már munkával kell megkeresni kényerét, állami vagy megyei tisztviselő, mert más foglalkozás derogál társadalmi állásának. Ennek a helytelen, elfogult, a múltak emlékeinek és hagyományainak félszeg félre-ismérésén alapuló felfogásnak következménye, hogy a középbirtokosság ifjúsága annyira idegenkedik: a kereskedelmi, ipari, mérnöki, magánhivatalnoki s egyéb produktív, a vagyonszerzést is lehetővé tevő életpályától. Pedig a középbirtokos-osztálynak elszegényedésében arra kell törekedni, hogy ifjai felkeresse a tisztességes produktív foglalkozásokat, munkájuk után ne csak megélhetést, de tisztességes, becsületes módon vagyont is szerezzenek, ez pedig a közhivatalnoki pályán nem, de a kereskedelmi, ipari és egyéb produktív életpályákon kellő szorgalommal, értelemmel és leleményességgel igenis megszerezhető.

A társadalmi és jogegyenlőség mai korában minden tisztességes foglalkozás, az elfogulatlan művelt ember előtt egyenlő társadalmi megbecsülésben részesül s csak a múltak hagyományaiiban gyökerező elfogultság tartatja a becsületes, tisztességes munkát megszegényítőnek, társadalmi állásához vagy nevéhez nem illőnek.

Ajánlja középbirtokos gazdatársainak azt, hogy gyermekeikben már kiskorukban oltás be a vallásos és erkölcsös érzület mellett a munka szeretetét, minden tisztességes munkás megbecsülését, hogy serdülő ifjaitak ne csak kizárólag állami szolgálatra neveljék, de neveljék a gyakorlati-kereskedelmi, ipari, magánhivatalnoki, technikai és egyéb produktív foglalkozásokra, s neveljék úgy, hogy minden gyermekük avval a komoly elhatározással válaszsza életpályáját, hogy a legnagyobb szorgalommal és kitartással fogja ezen pályán keresni a boldogulását, — akkor boldogulni is fog és gyarapodni fog annak a családnak, a melynek tagjai a különböző életpályákon tisztességes munkájuk után biztosítják egzisztenciájukat, tekintélye, súlya és befolyása a közéletben is.

Idevonatkozó határozati-javaslatát lelkesedéssel elfogadták.

Bujanovics Sándor szép szónoklatát a gyűlés egyik tagja avval toldotta meg, hogy egy magasabb rendű, az államszolgálat némely ágára is kvalifikáló tanintézet eszméjét és tervét fejtegette, mely arra volna hivatva,

hogy hallgatóinak enciklopédikus gazdasági és szociológiai kiképzést nyújtson. Ettől várja a magyar közép-osztály megmentését. Javaslátát szintén elfogadták.

Felmerült indítványra kimondták, hogy a kongresszus dolgoztasson ki egy népszerű nyelven írt művet, melyben a szövetkezetek nagy fontosságáról világosítsa fel a gazdaközönseget.

A délutáni gyűlésen Bujanovics Gyula azt indítványozta, hogy a jövő képviselőválasztás alkalmával szőlő- és szőlőtermesztés feladatokra a képviselőjelöltek, tegyék magukévé pártkülönbség nélkül a magyar gazdaszövetség programját.

A kongresszus ez indítványt vita nélkül magáévá tette, miután ez ugyanis benn van a gazdaszövetség akciójának programjában.

A kongresszus IV. pontja György Endre előadása volt a magyar gazda hiteléről, melyet Bernát István olvasott fel.

Előadó a kérdés praktikus megoldását a magyar földhitelintézet körében véli legkönnyebben megoldhatónak. Ehhez pedig szükséges két új hitelágat felkutatni: a mezőgazdasági- és a raktári-hitelt. Előadó szerint rendkívül fontos érv szól a mellett, hogy a jelzáloghitelt és a személyi-hitelt ugyanazon intézet kezelje, mert ma a hitelező sohasem tudhatja, hogy a jelzálogkölcsönt nyújtó mikor rántja ki a közös adós lábait alól a gyékényt. Jóravaló középirtokosaink megmentése érdekében kell — úgymond — megragadnunk az összetett hitelben rejlő hatalmas erőt s hogy ha a magyar földhitelintézet nem vállalkozhatna erre a feladatra, új intézetet kell alapítani s azt ugyanazzal a hatalommal felruházni.

A birtok-minimum örökösödésének kérdésével kapcsolatban kimondták, hogy a gazdaszövetség felhívja, hogy a földbirtokok elaprózásának, a kivándorlásnak és az eladósodásnak okait tegye alapos tanulmány és vita tárgyává és vitassa meg a következő kérdéseket:

- a) az örökösödés mily alapelvek alapján szabályoztassék;
- b) fenntartandó, eltörölendő, vagy módosítandó-e a törvényes osztályrész intézménye;
- c) milyen külön törvény rendelkezne az úgynevezett parasztbirtok megmentése felett;
- d) miképpen szabályoztassék a telepítvényi birtokokban való örökösödés;
- e) miképpen szabályoztassék az idegeneknek a magyar földbirtokokban való részesedése;
- f) a hitbizomány intézménye fenntartandó, eltörölendő, vagy módosítandó-e;
- g) szükségessé-e a birtokminimumot meghatározó törvények, és ha igen, milyen alakban?

Ha a gazdaszövetség e kérdéseket alaposan tárgyalja és minden kérdést alaposan megvilágított, akkor tegyen erről annak idején az új gyűlésen jelentést.

Az utolsó előadó gróf Zselénszky Róbert volt, a ki földművelési vámkok és határidőüzletek kérdését fejtegette.

Indítványára kimondta a gyűlés, hogy: 1. olyan minimális és maximális vámtételekkel ellátott autonóm vámtarifán alapuló vámtételeket követel, mint a melyeket javasolt a mezőgazdasági egyesületek nagygyűlése, megjegyezvén, hogy az iparvámok mérvének megállapítását az ipari körökre bízza, mert vám- és kereskedelmi politikánkat nem frázisként, hanem őszintén, a nemzeti termelés alapjára kívánja fektetni úgy a mezőgazdaság, mint az ipar érdekében; 2. követeli a földözletlen határidőüzleti játéknak rövid időn belül lehetetlenné tételét.

A gyűlést követőleg este a Schalkház-szállóban fényes bankett volt.

Melegen óhajtuk, hogy a milyen őszintén s önzetlenül szólottak a gyűlés szónokai és előadói a választott fentebb érintett elvi jelentőségű kérdésekhez, éppen olyan sikeres és mielőbbi legyen azoknak beteljesülése, foganatosítása is.

Vármegyénk és városaink.

Sárosvármegye alispánja 12,686. szám alatt a következő meghívást bocsátotta ki: „Belügyminiszter úr 6 Nagyméltóságának folyó évi október hó 4-ikén 4232. eln. sz. alatt kelt leirata szerint 6 cs. és apostoli kir. Felsője f. évi október 2-ikén kelt legfelsőbb elhatározásával dr. Bárdossy Jenő földművelésügyi m. kir. miniszteriumi osztálytanácsost Sárosvármegye főispánjává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott. Az ezen örvendetes tény folytán szükségessé váló beiktatási ünnepélyességek módozatainak és sorrendjének megállapítása céljából megtartandó rendkívüli törvényhatósági közgyűlés határidejét folyó évi október 16-ik napjának d. e. 10 órájára s az azt megelőző állandóválasztmányi ülés határidejét ugyanaz nap délelőtti 9¹/₂ órájára kitűzvé, — ezen, Eperjesen, a vármegye-háza tanácstermében tartandó gyűlésekre a vármegyei

törvényhatósági-bizottsági s illetve állandó-választmány tagjait tisztelettel meghívom, s erről a közönseget értesítem. Eperjesen, 1900. évi október hó 6-ikán. *Taky József* s. k. alispán.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Az igazgató-választmány október hó 6-ikán tartotta a nyári szünet után első ülését *Szinyei Merse István* elnökle alatt. Elnök szíves szavakkal üdvözölte az egybegyűlteket s majd hosszabb beszéddel emlékezett meg dr. *Krayzell Aurél* kir. tanácsosnak az elhunytáról, a kiből Körünk is alapításától kezdve egyik legbuzgóbb, leglelkesebb tagját és tisztviselőjét veszítette el. Ecsetelvén azt az állandó ügyszereget és önfeláldozó szolgálatkésztséget, a mely az elhunytat minden téren, de különösen a hazai közművelődés előmozdítása terén jellemezte, bejelentette azt, hogy az elnökség a szomorú halálest alkalmából meleg részvétirattal intézett az elhunyt gyászborult családjához s egyszersmind díszes koszorút helyezett a ravatalra s az igazgatóválasztmány testületileg vett részt a temetésben. Bemutatta ezzel kapcsolatban a gyászoló család köszönő-levelét, a melylyel egyidejűleg 200 K. emlékalapítványt tettek a Kör pénztárába. A gyűlés az elnök előterjesztéseit mély megatottsággal s általános helyesléssel fogadván, dr. *Krayzell Aurél*nak, a Kör színészeti szakválasztmányára volt nagyérdemű elnökének elhunytá felett mélyen érzett benső részvételének kifejezést adva, emléket s érdemeivel szemben való hálás elismerését jegyzőkönyvében s majd a Kör évkönyvében is megörökíteni határozta s egyszersmind az elhunyt családjának szíves köszönetet mond a kegyelettel fogadott alapítványért. — Ezután meleg szavakkal emlékezett meg elnök arról a körülményről, hogy a hivatalos lap legutóbbi száma közölte dr. *Bárdossy Jenő* miniszteri osztálytanácsosnak Sárosvármegye főispánjává történt kinevezését. Elnöknek idevonatkozó lelkes indítványát egyértelemmel magáévá tévén, kimondta a gyűlés, hogy a kinevezés tényét örömmel veszi tudomásul s a kinevezett új főispánt, kit a korona bizalma vármegyénk élére állított, benső örömmel üdvözli s készséggel biztosítja önzetlen és odaadó buzgalmi szolgálatai felől a nemzeti közművelődés előmozdításának minden terén. Örömmel kimondta az igazgató-választmány, hogy az új főispánnak ünnepélyes beiktatása alkalmával, az előtte tisztelgő küldöttségek sorában, testületileg részt vesz s az e kérdésre vonatkozó összes intézkedések megtételével az elnökséget bízta meg — Titkárnak bemutatta *Láng Mihály* áll. tanítónőképző-intézet igazgató búcsúlevelét, melynek kapcsán a gyűlés a legmélyebb sajnálattal vett tudomást nevezettnek el-távozásáról s a vármegye közművelődésének s különösen Körünknek és ebben népevelési szakválasztmányunknak szolgálata körül szerzett kiváló érdemeivel szemben legteljesebb elismerésének és hálás köszönetének adott kifejezést. — Titkárnak azt a jelentését, hogy a Kör védnöke szíves volt a Kör — most már oly felette ritka — első évkönyveit megküldeni, hálás köszönettel fogadták. — Hasonlóan hálás köszönettel vették tudomásul a vallás- és közoktatási m. kir. miniszternek a rendeletét, a melylyel 500 K.-át tett folyóvá népkönyvtárak létesítésére s egyszersmind helyesléssel fogadják azt a jelentést, hogy az elnökség nyomban az adomány megérkezésekor meleg köszönőiratot intézett a minisztériumhoz. Helyesléssel fogadta a könyvtári bizottságnak ama javaslatát is, hogy az adományt első sorban az eperjesi népkönyvtár gyarapítására fordítsák. — Titkárnak azt a jelentését, a mely a Kör könyvtárának oly nagy szakértelemmel és buzgalommal való rendezéséről szólt s a mely különös elismeréssel emelte ki dr. *Körösy György*nek e tekintetben tanúsított megbecsülhetetlen szolgálatait és érdemeit, addig is, a míg a rendezés nagy munkája teljesen elkészült, a gyűlés nagy örömmel és elismeréssel vette tudomásul. — Tudomásul vették a m. kir. belügyminiszternek a vidéki színészet orsz. felügyelői állásának szervezése tárgyában kelt rendeletét, valamint titkár jelentését az „Uránia” magy. tudományos színházának a Kör kezdeményezésére és erkölcsi támogatása mellett közelébb tartott nagyszerű előadásai felől, valamint az „Uránia”-nak ezért kifejezett meleg köszönetét — Titkár jelentette, hogy a Kör pályakérdéseire összesen öt pályamű érkezett be, melynek alapszabályszerű megbírálatására a magy.-irod. szakválasztmányt kérték fel, azzal, hogy a bírálatok eredményét, végleges eldöntés céljából, az igazgatóválasztmány jelentse be. A december elejére tervezett Vörösmarty-ünnepen leendő részvételre felkérni határozta a Kör nagyérdemű védnökét: dr. *Berzeviczy Albert* v. b. t. t.-ost, s öt egyszersmind felkérni határozta arra is, hogy a székesfehérvári országos Vörösmarty-ünnepen a Kört képviselni kegyeskedjék. — Elhatározták, hogy meleg átiratban kérni fogják a

következő évről is a helyben állomásozó cs. és kir. 67-ik sz. gyalogezred zenekarának szíves közreműködését. illetve azt, hogy ez által a Kör estének színvonalát s az ezek által nyújtott művelőzetet ezúttal is emelni sziveskedjenek. — Elhatározták azt is, hogy a helybeli jogakadémiának és theologianak hallgatóságát, az eddigi feltételek mellett, a jövő évről is testületi tagokul felveszik, valamint, hogy a többi tanintézetek ifjúságának ezután is megadják a szokásos kedvezményeket. — A Kör öreg szolgálójának a teendőik ellátásában az aggság folytán beállott akadályoztatását tudomásul vévén, az ő fizetését — további rendelkezésig — folyósították, de a háznagyot megbízták azzal, hogy egy ifjú új erő alkalmazásáról gondoskodjék. Elhatározták egyszersmind azt, hogy a szolgálók — hivatalos teendőik s különösen a Kör estéi körül való foglalatosságuk ellátása alkalmával — magyar szabású egyenruhát viseljenek. — Végre 26 új tagnak a felvételével a gyűlés, az elnök élénk életése közben véget ért.

A magyar-irodalmi szakválasztmány október 9-ikén tartott ülést dr. *Schmidt Gyula* elnökle alatt. A szakválasztmány sajnálattal vett tudomást egyik igen buzgó tagjának: *Láng Mihály*nak eltávazásáról s érdemeivel szemben elismerését jegyzőkönyvileg megörökítette. Dr. *Horváth Ödön* kir. tanácsos, titkár bemutatta a szabályos időben beérkezett pályaműveket s a szakválasztmány két bíráló-bizottságot alakított. Az egyiknek (Elnök *Kubinyi Béla*; tagok: *Gömörösi János* és dr. *Vallentyi Samu*) a Vörösmarty-ódára beérkezett egy művet, valamint a Vörösmarty költségtéréről szóló két pályaművet adták ki; míg a másikhoz (Elnök *Parkányi Gyula*; tagok: *Beér Ferenc* és dr. *Körösy György*) az ismeretterjesztő felolvasásra bejött két pályaművet tettek át. Majd titkár jelentést tett arról a nagy munkáról, a melyet dr. *Körösy György*, a szakválasztmány kiváló buzgalmi tagja végeztet, a mikor a nyári szünet alatt a Kör könyvtárát teljesen rendezte. Ezután dr. *Körösy* mutatta be az általa készített alapelejtárt és cédula-katalógust, valamint a kinyomatásra szánt könyvgyűjtemény és könyvtári szabályzatot. A szakválasztmány, dr. *Szlávik Mátyás* indítványára, a végeztet, nagy fáradtsággal járó s a Kör életében megbecsülhetetlen jelentőségű munkáért, legbensőbb hálás köszönetének adott kifejezést s a mű elkészülésének az igazgató-választmányhoz való bejelentését határozta. A felolvasások napjait a következőkben állapították meg: október 31., november 14., november 28. és december 12. A két első felolvasás megtartására dr. *Vallentyi Samu*t és illetőleg dr. *Körösy György*t kérték fel. Végre a szakválasztmány magát *Frenyo Lajossal* és *Flórián Károlyval* kiegészítette s ezt az igazgatóválasztmánynak bejelenteni határozta.

A Kör könyvtárának állapota az eszközölt rendezés után, a következő: A) Szépirodalmi művekben: 1056 mű, 1109 kötet; értéke: 2895 K. 28 f. B) Tudományos művekben: 462 mű, 534 kötet; értéke: 2656 K. 82 f. C) Folyóiratokban: 78 mű, 462 kötet; értéke: 2496 K. Van tehát összesen a Kör könyvtárában (ide nem számítva a népkönyvtárt) 1596 mű 2105 kötetben és 7848 K. 10 f. értékben. Ezek az adatok pedig örvendetesen igazolják azt, hogy Körünk könyvtárában a közművelődés előmozdításának egy felette figyelemre méltó fontos tényezőjét bírjuk.

HIREK.

* Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. *Mosánszky Jenő*t a kassai állami főreáliskolához iskolaorvossá és egészségügytanárrá nevezte ki.

* Himen. *Seemann Lajos* vasúti tisztviselő f. hó 6-ikán jegyezte el *Bielek Sándor* leányát, *Elist*.

† *Kovaliczky Mihály* elhunytáról a legmélyebb részvétellel — mint már röviden lapunk múlt számában is jelentettük — vettük a következő gyászjelentést: „Alulírottak úgy magok, valamint az összes rokonság nevében mély fájdalommal jelentik tek. ifj. *Kovaliczky Mihály* úrnak, Sárosvármegye tisztí főügyészének, az eperjesi ügyvédi-kamara alelnökének f. évi október hó 5-ikén esti 10 órakor, élte 66-ik, boldog házasságának 24-ik évében, a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei f. évi október hó 7-ikén délután 4 órakor fognak a gör. kath. egyház szertartása szerint, a Konstantin-utca 6-ik számú házból a helybeli temetőben örök nyugalomra helyeztetni; az engesztelő szentmise-áldozat pedig f. évi október hó 8-ikán reggeli 9 órakor fog a helybeli székesegyházban a Mindenhatóknak bemutatni. Eperjes, 1900. október 6-ikán. Boldog legyen nyugalma és emléke örök! Öz. *Kovaliczky Mihály*né szül. *Kovaliczky Gizella*, mint neje. *Oszvald Béláné*

szül. *Kovaliczky* mint veje. *Kovaliczky Péter*, szül. *Trykall* *Oszvald* *Dan* tisztikara is tisztelt kartár főügyész f. e után elhunyt. október hó 7. köztetetőben 6-ikán. — *E* bácsi-nak élte 1834. okt. 19. ösrégi pápi cs. első 6 osztály osztályokat *K* s a budapest 1856-ban ügy tükus időben t. bíró volt. Az korlatot folyta vármegye tiszt közügyet. A *E* évek hosszú s. bizottságkötő gével s rendkí nyerte a jelölt munknak egyi nem volt ellen sebb értelmeb nak gondnokai lelkes alapítója viselőnek is *s*égnek óriási *A* temetési *P* segédlettel. Az mellett ez alkai óriási kiterjedé s tisztársaima szentes egyénis tette a megvét nélkül. Ismét pontos hivatal

* *Lemondá* képzőintézeti *g* *Ált.* Népevelőe ről lemondott.

* *Sárosvár* a következő *rö* *Jenő* született *Vasvármegy*ben *Középiskoláit* sz fejezése után a jog- és államtud mányokat s ott levelet. Majd 18 is, 1886-ban *S* ugyanazon évbe ki. 1891-ben *p* még ugyanezen tott. 1893. októ folytán — a *Fer* 1895. július 28-i tetett ki a földi egészségügyi *o* *neje* szül. *Zarka* *M* *elvi* pártnak *m*

* *Kitünteté* *bábú-* és *játéksz* *párisi* világiállita *örömmel* értesült *sabb* kitüntetésb *nevezett* *czégn* *Erzsébet-kereszt*

* *Matinée.* *i*rodalmi osztálya

* *Megfontol* *nül* küldenek *be* *annak* legékeseb *sor,* a melyet a *számában* a híre *hatunk:* „*Megca* *képviselő* nemré *költemény* küldé *sel,* hogy ez a v *akként* vélekedé *hozta.* Most azon *miai* tanár, az *Epe* a *Sárosi* várról, *h* *melyben* kifejtí, *h* *az* ő egykori nő *Debrecsen* napilap

szül. Kovaliczky Boriska, mint leánya. Oszwald Béla, mint veje. Kovaliczky Sándor, Kovaliczky István, Kovaliczky Péter, mint testvérei. Özv. Kovaliczky Sándorné szül. Trykall Apollónia, mint anyós. Oszwald Sárika, Oszwald Danika, mint unokák. — Sárosvármegye tisztikara is mély fájdalommal jelenti, hogy szeretve tisztelt kartársuk, *Kovaliczky Mihály* vármegyei tisztifőgyőzős f. évi október hó 5-ikén hosszas szenvedés után elhunyt. A boldogultnak hült tetemei folyó évi október hó 7-ikén délután 4 órakor fognak a helybeli köztemetőbe kísértetni. Eperjesen, 1900. évi október 6-ikán. — Ennek az általános szeretve tisztelt «Miska bácsi»-nak életrajzából közöljük a következőket: Szül. 1834. okt. 19-ikén Sapincezen, vármegyénk területén, ősrégi papi családból. Középiskolai tanulmányaiból az első 6 osztályt Eperjesen, a logikai filozófiai felsőbb osztályokat Kassán, a jogot pedig a kassai akadémián s a budapesti tudományegyetemen végezte, a hol 1856-ban ügyvédi oklevelet is nyert. Az abszolutisztikus időben rövid ideig Ökörmezőn és Huszton szolgabíró volt. Azután Eperjesen 1875-ig ügyvédi gyakorlatot folytatott s azóta szakadatlanul mint Sárosvármegyei tisztifőgyőzős szolgálta az igazságot és a közügyet. A kollégiumhoz is benső kötelek fűzték. Évek hosszú során át az államtudományi államvizsgálati bizottság kültagja volt s mint ilyen, alapos készségével s rendkívül jószágos és megnyerő modorával megnyerte a jelölteket s a tanárokat egyaránt. Társadalmunknak egyik legkedveltebb alakja volt, a kinek talán nem volt ellensége. Jó ember volt a szónak legnemesebb értelmében véve. Az eperjesi gör. kath. egyháznak gondnoka, az alumneumnak kezdetől fogva egyik lelkes alapítója és választmányi tagja volt. Városi képviselőnek is választották. Temetése a művelt közönségnek óriási részvétele mellett okt. 7-ikén ment végbe. A temetést Petricskó Miklós kanonok végezte fényes segédlettel. Az énekkar Kizák János tanár vezetésével mellett ez alkalommal is remekelt. Neje, egyetlen leánya, óriási kiterjedésű rokonsága s barátainak, tisztelőinek és tisztársainak nagy száma méltán siratja. Rokonszenves egyénisége mindenkit meghódított s tisztelőjévé tette a megyét és a várost vallásfelekezeti különbség nélkül. Ismét egygyel szegényebb az áldott lelkű és pontos hivatalnokoknak s a jó embereknek a köre.

* **Lemondás.** *Bakajssa György* gör. kath. tanítóképzőintézetű gyakorlóiskolai tanító a Sárosvármegyei Ált. Népnevelőegyesületben eddig viselt elnöki állásáról lemondott.

* **Sárosvármegye új főispánjának** életrajzi adatait a következő rövid vázlatban közölhetjük: Dr. *Bárdossy Fénő* született 1861. március 8-ikán Szombathelyen, Vasvármegyében. Atyja kir. törvényszéki elnök volt. Középiskoláit születése helyén végezte s azoknak befejezése után a budapesti m. kir. tudományegyetem jog- és államtudományi karán fejezte be a jogi tanulmányokat s ott nyerte el 1884-ben a jogtudori oklevelet. Majd 1885-ben elnyervén az ügyvédi oklevelet is, 1886-ban Szombathelyen ügyvédi irodát nyitott, ugyanazon évben t. vármegyei ügyészség nevezetett ki. 1891-ben pedig helyettes vármegyei ügyészség és még ugyanezen évben vármegyei főjegyzővé választott. 1893. október 15-ikén — legfelsőbb elhatározás folytán — a Ferencz József-rend lovagkeresztjét kapta. 1895. július 28-ikán miniszteri osztálytanácsossá nevezetett ki a földművelési minisztériumba, hol az állategészségügyi osztály vezetője volt. Az új főispán nős, neje szül. Zarka Mariska, s két gyermek atyja. A szabad-
elvű pártnak mindig lelkes híve volt.

* **Kitüntetett cég.** *Werther Hugó és Társa* bártfai bábú- és játékszer-gyára, a mely csak nemrégiben a párisi világkiállításon is az ezüst érmet kapta, — mint örömmel értesülünk — a bécsi kiállításon a legmagasabb kitüntetésben részesült, a mennyiben a jury a nevezett cégnek ítélte az *aranyérmet a kiállítási Erzsébet-keresztrel*.

* **Matinée.** Az eperjesi joghallgatók testületének irodalmi osztálya okt. 21-ikén matinéet rendez.

* **Megfontolatlan hír.** Hogy milyen lelkiismeretlenül küldenek be egyes híreket a fővárosi lapokba, annak legkétségbeesőbb (!?) szülő bizonyítéka az a pár sor, a melyet a *Pesti Hírlap* ez évi október 12-iki számában a hírek rovatóban a következőkben olvashatunk: „*Megcsáfolt Petőfi-vers. Illyés Bálint* orsz. képviselő nemrégiben «Sárosvár romjai» címen egy költeményt küldött be *Fókainak*, azzal a megjegyzéssel, hogy ez a vers tudtával *Petőfitől* való. *Fókai* is akként vélekedett és a költeményt nyilvánosságra hozta. Most azonban *Horváth Ödön* eperjesi jogakadémiai tanár, az *Eperjesi Lapok* tárczájában «*Petőfi* verse a Sárosi várról» címen érdekes tárczacikket ír a melyben kifejti, hogy a verset nem *Petőfi* írta, hanem az ő egykori növendéke, *Kósa Barna*, a ki utóbb a *Debrecsen* napilap szerkesztője volt, most pedig deb-

reczeni városi tisztviselő. Olvasható különben a vers *Kósanak* 1890-ben megjelent verskötete 53. lapján «A sárosi rom» címen. Eddig a közlemény. Valóban botrányosnak tartjuk azt a megfontolatlanságot, a melylyel egy ily hírt világgá bocsátani lehetett, a nélkül, hogy ennek gazdája csak a legkisebb figyelemre is méltatta volna lapunk multi számának idézett «érdekes» (!) tárczacikkét. Hogy a hír beküldője azt el nem olvasta, az bizonyosnak látszik, mert különben nem hozott volna teljesen valótlanosságokat tartalmazó hírével forgalomba egy sereg olyan nevet, a melyek tulajdonosainak valóban nincsen egyéb hibájuk, mint az, hogy a hír beküldője vagy nem akart, vagy nem tudott — olvasni.

* **Az eperjesi gör.-kath. praeparandián** e hó 10-ikén tartottak *Matavovszky Béla* tanfelügyelő és *Kovaliczky Kornél* kanonok, intézeti igazgató elnöklése alatt a szokásos képesítő-, javító- s a magán osztályvizsgálatok. Megjegyezzük, hogy e szép hivatásti praeparandiánk négy évfolyamában e tanévben 70 tanuló van. A felsőbb népiskolai osztály ez idén nyílt meg. A tanárok buzgósága s a püspök áldozatkészsége már eddig is szép virágzásra juttatta ezt a tanintézetet.

* **Népfőfelési ellenőrzési szemle** tartatik f. évi október hó 15., 16. és 17-ik napjain Eperjes város, és a sírokat járáshoz tartozó népfőfelők részére Eperjesen, az alsó-honvédelaktanyában, naponta délelőtt.

* **Az Eperjesi Önkéntes Tűzoltóegyesület** okt. 13-ikán délután 3 órakor tartja a város háza nagytermében *Kubinyi Albert* elnöklése alatt az évi közgyűlést. A főparancsnoki jelentés, a vagyoni állapot kimutatása, a mentőegyesület megalakulása s az emlékérmek kiosztása lesznek annak főbb tárgyai. Előzőleg tűzoltói gyakorlat lesz, mely után szép sorrendben vonulnak fel derék tűzoltóink a közgyűlés színhelyére. Az érdekes közgyűlésre ez úton is ismételt felhívjuk érdeklődő közönségünk szíves figyelmét s fölkérjük a közgyűlésen való tömegesebb részvételre. Megérdemli a tűzoltóság ügye városunkban is a melegebb érdeklődést és a meleg támogatást. A közgyűlést a Berger-szállóban közvacsora fogja követni. Úgy arról, mint a közgyűlés lefolyásáról kimerítő tudósítással lapunk jövő számában szolgálunk. A közgyűlésre a soóvári tűzoltók küldöttsége is meg fog jelenni.

* **A kollégiumi főgimnázium Magyar Társasága** — mely jelenleg dr. *Wallentinyi Samu* tanár vezetésével áll — tiszteletet parancsoló nagy múltjához híven, ez idén is (okt. hó 7-ikén) méltóképen megülte az aradi nagy gyásznapi emléknapját. *Polacsék Rezső* jó előadású és tartalmas megnyitóját után *Landesmann Natán* igen sikerült szép stílus felolvasást tartott okt. 6-ikáról. Két szavalt is volt. *Sárosy Sándor* Ábrányi Emilnek «Október 6-ika» cz. költeményét, *Fényes Lajos* pedig *Kún Béla* «A győzedelem» cz. alkalmi költeményét szavaltta el hatásosan. A Himnusz fejezte be a lélekemelő hazafias ünnepélyt, a melynek ápolása koll. ifjúságunknak egyik igen szép hivatása és fontos feladata. Az ünnepélyt a tanári-kar és az ifjúság igen szép számmal látogatta.

* **A sárosvármegyei községi jegyzők** alsótartozai járási köre október hó 9-ikén tartotta *Nemessányi Gábor* elnöklése alatt Kőszegen, az újonnan fölépített díszes jegyzői lakban ez ideig szokásos értekezletét. Számos kérdést be-
zéltek meg a közigazgatás köréből. Az értekezleten *Szakmáry Géza* lemeszi főszolgabíró, *Ujházy Fűz* és *Greiner* szomszédos földbirtokosok is megjelentek. Az értekezletet házszenelők magyaros áldomás követte, a melyen számos lelkes felköszöntő is felhangzott. A mulatságnak csak az utolsó abosi vonat vetett véget.

* **Az Eperjesi Kuglizó-társaság** körben, — mint már a múltkor jeleztük — október hó 2—6-ik napjain voltak a szokásos királydobálások. Az értékes jutalomtárgyak és díjak ez alkalommal nagyon vonzó hatással voltak. Érdemes a megemlékezésre, hogy a nevezett napokon 2920 dobásra 19,011 bábú esett, s 584 darab 25 kros jegy kelt el a tagok s a vendégek között. Október 6-ikán esti 6 órakor hirdette ki *Szmoligovics Szilárd* elnök az eredményt, mely is a *Huss Armin* pénztáros elnöklése alatt összeült bizottság nagy fáradsággal járt megállapodása értelmében a következő volt: Az I., 40 koronából álló jutalomdíjat nyerte *Oszwald Károly*, kinek zajos ovációk között tüzték a keblére a csillogó jutalomdíjat s a díszes nyakláncot. Őt követték: dr. *Liska Mihály*, *Faltin Géza*, *Verbóvsszky József*, *Luchs Róbert*, *Gregor Endre*, *Klefner Gyula*, *Huss Armin*, *Oszwald Béla*, *Weber Károly*, *Schröpfer Antal*, *Zathureczky György* és mások. Mindössze 31 díj volt. A Lévy-féle 12 koronát *Luchs Róbert* s a 8 koronát *Huss Armin*; egy bécsigyaros: *Fabián János* csinos szekrénykéjét *Verbóvsszky József*, s dr. *Schmidt Gyula* értékes ezüst-tárczáját *Faltin Géza* vendég nyerte el. A lelkes elnök is adott egy 5 koronás díjat. *Oszwald*

Károly, *Huss Armin*, *Luchs Róbert*, *Faltin Géza*, *Weber Károly* és *Liska Mihály* több jutalomdíjban is részesültek; köztük néhányan háromban. Az összeállítás s a rendezés nehéz művét a fáradhatatlan pénztáros *Huss Armin* mellett *Oszwald Károly* végezte, kik az utóbbi napokban valóban nehéz munkát teljesítettek. A társas-kört ez alkalomból *Lévy István* beszercebányai kir. kath. főgimn. igazgató — eddigi lekötötező figyelméhez híven — meleg hangú táviratban üdvözölte, a melyre az hasonló hangon válaszolt. A kihirdetés ünnepi aktusát kedélyes közvacsora követte. Jól festett a sok dekorált jó dobó. A társas-kört ősi szokás szerint az első díj nyertese, *Oszwald Károly* vendégelte meg. Felköszöntőkben sem volt hiány. *Szmoligovics* elnök a királyt. Majd ugyanő Lévy s Szinyei István díszelnököket, *Oszwald Károly* a társas-kört, *Sztankay László* egy sikerült politikai tréfás köszöntőben dr. Schmidt Gyula képviselőt, s dr. *Schmidt Gyula* ugyancsak a társas-kört élte. Közel 50-en vettek részt a közvacsorán, mely Farkas Sándor zenekarának fülbemászó nótái mellett lelkes és zavartalan kedélyes hangulatban folyt le. Éjfél után indult meg csak az oszladozás. Sok ilyen kedélyes és zavartalan estét ez életrevaló társas-körnek! Úgy halljuk, hogy ez idén még líba- és gulyásdobálást is fognak a végleges búcsúzás előtt a társas-körben rendezni.

* **Sztrájkolnak a zálogháztulajdonosok.** Kassa város példája vonz; mert e héten az eperjesi két zálogháztulajdonos is beszüntette működését annyiban, hogy ezentúl már nem vesznek zálogba tárgyakat. Az okot erre a kereskedelmi miniszter úrnak egy rendelete adta, mely rendelet értelmében a kamatláb nagyban lesz állítotott.

* **A perzsa sah** Budapesten. Mint jó hírvő muzulmánok, a perzsák szeszes-italokat nem isznak s így az udvari ebéden a perzsa sah és kísérete csak «*Kristály*» szentlukácsfürdői hegyiforrás-ásványvizet ittak. Ez azonban igen jól ízlett nekik és a díszes Hungária-szállóban — a hol budapesti tartózkodásuk alatt laktak — sem kívántak más vizet, mint a melyet az udvari ebéden megismertek. A Hungária-szálloda igazgatóját: Burger urat, Emine Sultanc Sadrazam nagyvezér megbízta, hogy a Szt.-Lukács-fürdő kútvállalatnál egy nagyobb küldemény «*Kristály*»-ásványvizet megrendeljen.

* **Leletlen anya.** *Szabol Lőrinczné* született Szemancsik Julia helybeli lakos, házmesterné András nevű 5 éves fiát — mint a tanúk állítják — minden alapos ok nélkül éhezeti és összeveri. A rendőrség a kis fiúcskát orvossal megvizsgáltatta s a szegény gyerek kis teste tényiege telve volt zúzódásokkal, miert is a rendőrség a leletlen anyát a büntető járásbírósnak följelentette.

* **Kiválóság elismerést nyer.** A párisi világkiállításon lefolyt verseny bebizonyította, hogy mily óriási haladást tett az utolsó években a varrógép-
ipar és hogy épp a *Singer Co.* mennyire értette megtartani azt a tiszteletet gerjesztő pozíciót, melyet ezen iparágban annak létesítése óta elfoglalt. Így a párisi világkiállításon most ismét a legmagasabb kitüntetésben részesült. A nemzetközi jury a kiállított eredeti Singer varrógépeket, a melyek nemcsak házi használatra szolgálnak, hanem a kézmű és ipar minden terén kitűnő segéd-eszköznek bizonyultak, három érmen kívül a kiállítás legmagasabb díjával, a «Grand Prix»-val tüntette ki, kitűnő szerkezet, kivitel és munkaszolgáltatás, valamint a gépek felszerelése és használhatóságáért mindennemű házi és ipari varrási munkákhoz.

* **Meglopott köszörűs.** *Bressina Imre* helybeli köszörűsnek a nagyszálloda udvarában lévő kocsiját egy ismeretlen tettes feltörte s abból 4 beretvát, 4 ollót, 1 nagy kést, 1 leházó-követ és több apróbb tárgyat ellopott. A rendőrség a tettest *Dzsvak Mihály* csizmadia-tanoncz személyében kinyomozta. A fiatal tettes pedig azzal védekezett, hogy a lopást Bújpál Pál csizmadia-segéd ösztönzésére követte el és tőle kapta az álkulcsot, melylyel fentnevezett károsnak szekrényét, illetve kocsiját is kinyitotta. A rendőrség pedig mindkettőjüket a királyi ügyészségnek följelentette.

* **Fiatol tolvaj.** *Bujnovszky István* helybeli csizmadia-tanoncz — mestere részére ócska cipőket nem találván — besurrant özvegy Löwenstein Adolfné helybeli teherszállító házába és ott ócska cipők helyett a lószerszámot ellopta. De nem sokáig örült a könnyűszerrel szerzett dolognak, mert a rendőrség csakhamar kinyomozta és a büntető bíróságnak át is adta.

* **Naponta egy kis megtakarítás** rövid idő alatt szép összegre növekszik, a mely minden háztartásnál figyelemre érdemes. Ilyen megtakarítást elérhetünk, ha a családok százezreibe kipróbált és kitűnően bevált kávékeveréket: babkávét félig *Kathreiner-féle Kneipp-malátakávéval* használunk. Ezáltal a kávéital szép, étvágygerjesztő színt kap és különös jó ízt nyer; egyúttal pedig az egészségre is üdvössé válik. Mindenütt, a hol ez a kávékeverék bevezettetett, a legjobbnak be-

vált és az így készített kávé is mindinkább fokozódó előszeretettel élveztetik. Csak ne használjunk mást, mint a Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé, a mely egyedül bakkávé-fízel bir. Ez mindenütt kapható, nyitva soha sem lesz árúfízel, s a valódi csak az, a melyet az ismert Kathreiner-csomagokban adnak.

* **Körözés.** Az eperjesi kir. törvényszék — lopás büntette miatt — nyomoztatni és letartóztatni rendelte *Szemancsik Bela* nagysárosi, 22 éves malommunkást, mert Szokosin Vazul lakásadója kárára 340 koronát ellopott és azzal elillant.

* **A Messmer beviteli cég** — több oldalról hozza intézett kérdézők kérdésekre — tudatja, hogy a kínai zavarok eddig nem vonták maguk után a tea-árak emelését, mivel az 1900. évi aratás főbb terményei máris elhagyták a kirai kikötőket. Messmer teája az új aratásból úgy, mint eddig, az ösmert elárúfízelhelyeken kapható. Próbasomagok árai: 1 kor., 1 kor. 25 fill., 1 kor. 60 fill. és 2 kor.

* **Szerencsétlenség.** Folyó hó 9-ikén a rendőrség elé egy eperjesi iskolászo'ga érdekes panaszszal járult. Ugyanis *József* nevű 9 éves fiát egy 11 éves társa egy fa-rajzokkal balkönyökén megütötte, a melyet eleintén sem a fiú, sem a szülők nem igen vettek komolyan. De e szerencsétlen ütésnek komolyabb következményei lettek, mintsem azt előre lehetett volna látni, a mennyiben az ütés folytán a kar megdagadt, a szegény fiú fájdalmi napról-napra nagyobbodtak, a helybeli orvosi gyógykezelés, meg ápolás nem segíthetett már, úgy, hogy a fiút Budapestre a «Stefánia» gyermekkórházba kellett virni; azonban ott sem tudtak másképp segíteni, mint, hogy a fiúcska balkarját levágták. A szerencsétlen apa most az ügyet bűnügyi útra tereli és súlyos testi sértés büntette miatt följelentést is tett.

* **Humor és vigasztalás.** Régi híres magyarázata a főnyereménynek az, hogy olyan nyeremény, a melyet mindig más üt meg. Van ebben a definícióban lemondás is, de több benne a humor. Különbben is sokat foglalkozik a humor a főnyereménnyel. Hiszen nem is kerülhet ki. Annak a nagy epkedésnek nyomában, a mely a főnyereményt várja, okvetlenül meg kellett jelennie a maga vigasztaló tréfájával. Hiszen nem mindenki üti meg a főnyereményt, mint a hogy nem is ütheti meg. Vannak mellényeremények is, azoknak is kell, hogy gazdájuk akadjon. Sőt vannak olyan sorsjegyek is, a melyekre egyszer-máskor nem jutott nyeremény. Hiszen azért a valószínűségnek üzlete a sorsolás és nem a bizonyosság. Nos, azoknak a megvizsgálására, a kik ugyancsak remélték a főnyereményt, de nem ütötték meg, siet a tréfálkozó humor. Az, a mely mosolyogva mókázik a csalódáson és nem temeti el a reménységet. Ennek a sorsolási humornak előbb idézett mondása, az t. i., hogy a főnyeremény olyan nyeremény, a melyet mindig más üt meg, újabbban valamelyes módosulásra szolgált rá. Azóta t. i., a mióta az emberek már nem a teljesen vak kis lottón, és nem is a szeszélyes igérvénnyel keresik a szerencsét, hanem az észszerűbb, kiszámítható osztálysorsjegyre várják a maguk főnyereményét. Igenis, más nyeri meg a főnyereményt, de igen gyakran csak olyankor, ha ez a más türelmes ember. Mert a türe-

lem már nemcsak rózsakertész, hanem a szerencse kovácsa is Akárhány olyan ember van, a ki újjal mutathat arra a «más»-ra, a ki az ő főnyereményét megütötte. Igenis az övét és nem a sorsolásban résztvevő többi százezerét is. Mert a főnyeremény az ő sorsjegyére jutott, csakhogy a sorsjegy — már akkor nem az övé volt. Visszaküldte, a miért a megelőző sorsjátékban még nem nyert rajta. Éppen akkor lökte el magától a nyereményt, a mikor ez várakozott reá. A sorsjegy tehát más kézbe került, odakerült az a vagon is, a mely már a küszöbünket sírolta. Mi csaptuk be előtte az ajtót. Hát igenis, olyan nyeremény volt a főnyeremény, a melyet más nyert meg. Nem a főnyeremény általában volt ilyen, hanem a direkte nekünk szánt főnyeremény. Vajjon van-e az ilyen speciális esetben is vigasztaló hatása a tréfának, a sorsolással mókázó humornak? Vajjon elfogadja-e azokat a vicceket is, a melyek a valamennyink reménységes főnyereményét tréfálják, az az ember, a kit nem ilyen ködös, messzeségben járó főnyeremény kerülgettet, hanem az igazi, a kézzel fogható? Ha igazán rózsát terem a türelem, micsoda kegyetlen tövist termelt neki az a türelmetlenség! Olyant, a melynek a sebeire nem termelt gyógyítgató humor. *Quirinus.*

„Henneberg-selyem“

— csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendeltetik — fekete, fehér s színes, 45 krtól 14 ftt 55 krig méterenkint. Mindenkinék postabér- és vámmentesen, házhöz szállítva! Minták postafordultával küldetnek.

Henneberg G., selyemgyáros (cs. és kir. udvari-szállító) Zürichben.

* **Lopás.** *Kristoff Mária* rovott, előéletű, eperjesi napszámos, kiszolgálónót a rendőrség letartóztatta, mert Figler Jakab helybeli lakos, magánzó kárára lakásából 43 korona értékű fehér- és ruhaneműt ellopott és azokat a helybeli zálogházakban zálogosította.

* **Osztálysorsjegy-érdekelteknek.** A *Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság* Budapest (Gizella-tér, Haas-palota) az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárúfízel helye, jelentékeny előnyöket és messzemenő biztosságot nyújt. Az intézet sorsjegyeket eredeti áron (utánvétellel is) küld szét teljesen költségmentesen. Ezen előnyöknel fogva az intézet sorsjegyei a leggyorsabban fogynak el; ajánlatos tehát, hogy a megbízások mielőbb az intézethez beküldessenek.

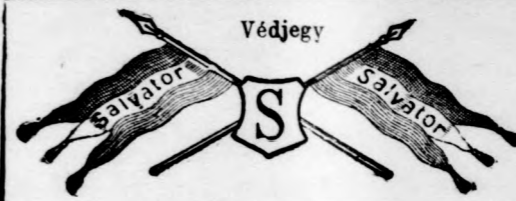
* **Mezőgazdaság.** A háziállatok fejlődése s erősödéséhez legelső kellék azoknak teljesen kielégítő egészségi állapota és ezt fentartani e szerint a gazda legfontosabb feladata. Eszközaink e célra vannak és évek tapasztalatai a *Kwizda-féle veterinar-preparatumokra* utalnak bennünket, melyeket Kwizda Ferencz János cs. és kir. osztrák-magyar és román kir. udvari szállító, kerületi gyógyszerész Korneurgban (Bécs mellett) állít elő és ezek, mint préservatív szerek, messze az ország határára túl híresekké váltak. A kitünő hatás, mely a Kwizda-féle restitutions-fluidnak lovak számára saját-sága (ezen szer mint kitünő erősítő szer is bevált), továbbá a Kwizda-féle korneuburgi marhapor, mely, mint marha-

por, általában úgy teheneknél a tejelő-képesség fokozása czéljából mindenütt legjobb sikerrel alkalmaztatik és minden a Kwizda Ferencz által előállított veterinar-preparatumok a legfényesebben igazolják ezen czég világra szóló hírnevét.

NYILT-TÉR.

B. e. férjem, Kovaliczky Mihály, Sárosvármegye tisztí főügyészének elhúnyta alkalmából irántam és mélyen gyászoló családom iránt tanúsított jóleső részvétükért fogadják a nagyszámú hatóságok, testületek és egyesek megtört szívemnek legigazabb köszönetét és hálás elismerését.

Özv. Kovaliczky Mihályné.

Vesebajoknál, a hólyag bántalmainál és köszvénynél, az emésztési és lélegzési szervek hurutainál, a Lithion-forrás

Salvator

Kitünő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyviz és diätetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben vagy húgy-savas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Felelős szerkesztő: Dr. Mikler Károly.

Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

H I R D E T M É N Y.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték (VII. Sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a föelárúfízelónak elárúfízelítés végett kiadattak. — A Magyar Királyi Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Hetedik Sorsjáték.

100,000 sorsjegy, 50,000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona. Húzás: 1900. nov. 15. és 16.	Második osztály Betét 20 korona. Húzás: 1900. decz. 12. és 13.	Harmadik osztály Betét 32 korona. Húzás: 1901. jan. 8., 9. és 10.	Negyedik osztály Betét 40 korona. Húzás: 1901. febr. 6. és 7.	Ötödik osztály Betét 32 korona. Húzás: 1901. febr. 27. és 28.	Hatodik osztály Betét 24 korona. Húzás: 1901. márcz. 19. — ápr. 15-ig.
Nyeremény Korona	Nyeremény Korona	Nyeremény Korona	Nyeremény Korona	Nyeremény Korona	Nyeremény Korona
1 á 60,000	1 á 70,000	1 á 80,000	1 á 90,000	1 á 100,000	1 á 100,000
1 " 20,000	1 " 25,000	1 " 30,000	1 " 30,000	1 " 30,000	1 " 30,000
1 " 10,000	1 " 10,000	1 " 20,000	1 " 20,000	1 " 20,000	1 " 20,000
1 " 5,000	1 " 5,000	1 " 15,000	1 " 15,000	1 " 15,000	1 " 15,000
3 " 2000 6,000	3 " 3000 9,000	3 " 10000 30,000	3 " 10000 30,000	3 " 10000 30,000	3 " 10000 30,000
5 " 1000 5,000	5 " 2000 10,000	5 " 5000 25,000	5 " 5000 25,000	5 " 5000 25,000	5 " 5000 25,000
8 " 500 4,000	8 " 1000 8,000	8 " 2000 16,000	8 " 2000 16,000	8 " 2000 16,000	8 " 2000 16,000
30 " 300 9,000	20 " 500 10,000	10 " 1000 10,000	10 " 1000 10,000	10 " 1000 10,000	10 " 1000 10,000
50 " 100 5,000	60 " 300 18,000	70 " 500 35,000	70 " 500 35,000	70 " 500 35,000	70 " 500 35,000
2900 " 40 115,000	2900 " 80 312,000	4900 " 130 637,000	8900 " 170 663,000	3900 " 200 789,000	3900 " 200 789,000
3000 = 240,000	4000 = 477,000	5000 = 898,000	4000 = 934,000	4000 = 1.061,000	

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben	
1.000,000 korona	
(Egy Millió).	
1 jutalom kor. 600,000	600,000
1 nyeremény á 400,000	400,000
1 " 200,000	200,000
1 " 100,000	100,000
1 " 60,000	60,000
1 " 40,000	40,000
2 " 30,000	60,000
3 " 20,000	60,000
20 " 10,000	200,000
50 " 5,000	250,000
400 " 2,000	800,000
720 " 1,000	720,000
1,000 " 500	500,000
27,800 " 200	5,560,000
30,000 nyeremény és jutalom kor. 9.550,000	

Az I. osztály húzása 1900. november 15. és 16-ikán tartatik meg. A húzások a Magyar királyi ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnék a húzási teremben (IV. ker. Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárúfízelőinél kaphatók.

Budapest, 1900. okt. 14.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Lónyay.

Hazay.

685. szv. szá

Arle

A nagy miniszter ú kelt 69,038 a debreczeni rimaszombai elhelyezett részére 190 október hó és alomszalban f. évi kor új írás irrott ménté

A szállít telepparancs osztályoknál Az ajánl felhivatik az kifüggesztet mintára. Debrecze

5676-1900.

Arle

Az eperje központi és girálti, kisse bírósági fog fogház terüle más helykre lyok — azon a foglyok és zölteti — ren tegek számár gáltatandó é nak a jövő bezárólag az 31-ikéig terje biztosítása hivatali helyis d. e. 9 órako kapcsolt újab tartatni.

Miről válla hogy az 1 kor kellékeknek r zart írásbeli az alulirt kir Később ér tés befejezte nem vétetnek

Az írásbeli kel kiírva kül adagra nézve 2. a bőjti (1 nézve, végül tatandó étkel a számvevőile viszonyított sz tetendő ki.

A bánatpé pítatik meg, szerint biztosí ban az ajánlat téshez résztve megkezdése e még le nem toknak letébt arra való hiva pótolhatja. A vállalkozók el magukat a zá a szóbeli ár bizonyítványn

A részlete ügyészég íro értesülés szer ösmerete, vala azoknak aláve zetten megem

Kir. ügyész

685. szv. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi miniszter úrnak f. év szeptember hó 23-ikán kelt 69,038. számú rendelete következtében a debreczeni m. kir. állami *méntelep* debreczeni, rimaszombati és szatmárnémetii osztályainál elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1900. évi november hó 1-től 1901. évi október hó végéig mutakozó kenyér-, szén- és alomszalma-szükségletnek biztosítása tárgyában f. évi október hó 17-ikén d. e. 10 órakor új írásbeli zárt ajánlati árlejtés fog alulírott méntelepparancsnokságnál megtartatni.

A szállítási feltételek úgy az alulírott méntelepparancsnokságnál, mint az egyes teleposztályoknál megtekinthetők.

Az ajánlatok szerkesztésére vonatkozólag felhívatik az érdekeltek figyelmé a hatóságilag kifüggesztett árlejtési hirdetményekben foglalt mintára.

Debreczen, 1900. év október hó.

A debreczeni m. kir. állami méntelep parancsnoksága.

5676—1900. kir. ü. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Az eperjesi kir. ügyészség felügyelete alatti központi és a hatósága területén levő *bárfai, girálti, kisszabeni, lemesi és szvidniki* kir. járásbírósi fogházakban letartóztatott, továbbá a fogház területén kívül eső tüztelepekre, vagy más helyekre, külső munkára kiküldött foglyok — azon helyek kivételével, a hol az állam a foglyok és rabok ételmezését házilag eszközölteti — rendes ételmezésének, valamint a betegek számára orvosi rendelvénnyel alapján kiszolgáltató *étadagok és ételmezések szállításának* a jövő 1901. évi január hó 1-ső napjától bezárólag az 1901. s. illetve 1903. december 31-ikéig terjedő egy, esetleg három évre leendő *biztosítása iránt* az eperjesi kir. ügyészség hivatali helyiségében f. é. október 19-ikén d. e. 9 órakor, zárt ajánlati tárgyalással egybekapcsolt újabb nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Miről vállalkozni kívánók azzal értesítetnek, hogy az 1 koronás bélyeggel ellátott s az alábbi kellékeknek megfelelőleg kiállított és felszerelt zárt írásbeli ajánlatok, az árlejtés megkezdéseig, az alulírt kir. ügyészségnél nyújthatók be.

Később érkező ajánlatok, valamint az árlejtés befejezte után tett utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az írásbeli ajánlatokban számokkal és betűkkel kiírva külön ajánlat teendő: 1. a rendes étadagra nézve 56 dekagramm kenyérral együtt, 2. a bőjti (112 dekagramm kenyér) étadagra nézve, végül 3. a betegek részére kiszolgáltató étkekre nézve, mely utóbbi ajánlatnál a számvevőileg megállapított kikiáltási árakhoz viszonyított százalék-leengedés mennyisége tünnetendő ki.

A *bánatpénz* összege 1200 koronában állapítatik meg, mely készpénzben vagy szabály szerint biztosítékul elfogadható értékpapirokban az ajánlathoz melléklendő; a szóbeli árlejtéshez résztvenni kívánók által pedig az árlejtés megkezdése előtt leteendő, kiemeltetvén, hogy még le nem bonyolított, más hasonló vállalatoknak letétben levő biztosítéka, illetőleg az arra való hivatkozás az előírt bánatpénzt nem pótolhatja. A kir. ügyészség által nem ismert vállalkozók előéletük és vagyoni állapotuk iránt magukat a zárt ajánlathoz melléklendő, illetve a szóbeli árlejtésnél bemutatandó hatósági bizonyítvánnyal igazolni tartoznak.

A részletes árlejtési feltételekről a kir. ügyészség irodájában, a hivatalos órák alatt értesülés szerezhető s az árlejtési feltételek ösmerete, valamint az, hogy ajánlattevő magát azoknak aláveti, az írásbeli ajánlatokban kifejezetten megemlítendő.

Kir. ügyészség Eperjesen, 1900. okt. 4.

Grynaeus s. k.,
kir. ügyész.

889—1900. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott m. kir. főbányahivatal kezelete alatt álló sófőző-üzem 1901. évi anyag- és termény-szükségletének fedezése céljából árlejtés hirdettetik, és pedig:

I. csoport:**Gabonaneműek és termények.**

220 q. búzára, hl.-ként 75 kgr. súlylyal,
410 « rozsrá, « 71 « «
40 « zabra, « 43 « «
60 « lószénára,
20 « alomszalmára,
30 « zsupszalmára.

II. csoport:**Kenő- és világítási anyagok.**

600 kgr. repcze égő-olajra.
300 « dinamogép-olajra.
500 « fagygyúra.
150 « géptisztító kenderkőcra.

III. csoport:**Fűrés-árúk.**

1000 db. 4 m. hosszú, 30 cm. széles és 3 cm. vastag fenyődeszkára.
2000 db. 4 m. hosszú, 6 cm. széles és 3 cm. vastag fenyőlécze.
400,000 db. 46—47 cm. hosszú, 8 cm. széles és 1 cm. vastag I-rendű fenyőszindelyre.

Ezen termények és anyagok a szükséghez képest meghatározandó részletekben 1901. évi január, április, július és október hó elején — a fenyő-zsindely azonban legkésőbb 1901. évi június hó végéig — nevezett hivatal szertárába díj- és költségmentesen beszállítandók lesznek.

A magyar nyelven szerkesztett zárt és 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok — melyek csoportonként elkülönítve külön-külön benyújthatók és melyekben az ajánlott egységárak koronaértékben számokkal és betűkkel tisztán és olvashatóan kiteendők és ajánlott összegnek 10% bánatpénz csatolandó — folyó évi október hó 30-ikán d. e. 9 órakor nevezett hivatalnál megtartandó zárt ajánlati versenytárgyalásra a kitűzött határidőig annál is inkább nyújtsák be, mert elkészen beérkezett vagy utóajánlatok feltétlenül visszautasítatni fognak.

A bánatpénz készpénzben vagy állami értékpapirokban, a napi árfolyam 90%-val számítva, csatolandó.

A készpénzben csatolt óvadékok a megmaradt ajánlattevők, illetve szállítók kívánságaira 24 órán belül, de csakis állami értékpapirokkal kicserélhetők; ezen idő eltelté után azonban a kicserélésnek többé hely nem adatik. Továbbá köteles ajánlattevő ajánlatában kitenni, hogy a szállítási feltételeket — melyek a hivatalos órák alatt ezen hivatalnál bármikor betekinthezők — ismeri és magát azoknak aláveti.

Végül fentartja alulírott m. kir. főbányahivatal magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon választhasson és a szállítást azoknak odaítélhesse, kiket a szállítás teljesítésére legalkalmasabbnak talál vagy pedig az összes beérkezett ajánlatokat visszautasíthatja és újabb árlejtést hirdethessen.

Sóóvárth, 1900. szeptember 26-ikán.

M. kir. főbányahivatal.

Hirdetmény.

Közadós Klein József eperjesi kereskedő csődtömegéhez tartozó, a csődleltár 1—228. tétel alatt összeirt, 8051 korona 40 fillérre becsült *rövidárúk* az eperjesi kir. törvényszék, mint csődbíróság 5410—1900. p. sz. végzése alapján 1900. évi október hó 18-ikán és következő napjain d. u. 1/2 3 órakor közadós Klein Józsefnek Eperjes, Fő-utca 83. sz. házában levő üzlethelyiségében nyilvános árverés útján készpénzfizetés mellett eladatni fognak; miről a venni szándékozók értesítetnek.

Eperjesen, 1900. évi október hó 12-ikén.

Pollák Jakab

ügyvéd,
mint közadós Klein József cs. t. gondnoka.

Kitüntetés:

Arany-tremmel az 1900. párisi világkiállításon az összes versenyzők között a hangszerek csoportjában. — Hadsereg: szállításiért és utat-tremmel.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros,
a cs. és kir. hadsereg és a m. kir. honvédség egyedüli szállítója.

BUDAPEST, II., Lánchíd-utca 5. szám.

Iskolai és mesterhegedűk vonóval.

Egy finom hegedű vonóval és tokkal 7 forint.

Gordonkák vonóval.

Nagybőgők vonóval.

Fuvolák. Szárnykürtök.

Ósi magyar tárogató

szabadalmazva.

Templomi és más zenekarok részére szükséges

fúvó- és vonó-hangszerek

előnyös fizetési feltételek mellett — legutó-

nyosabb árban szállítanak.

Czimbalmok.

Elpusztíthatlan, kitűnő erős hangú

harmonikák.

Községi dobok a legjutányosabb áron.

Nagy képes árjegyzék

ingyen és bérmentve.

Harmonika-árjegyzék külön kérendő.

Magyarország legnagyobb

fúvó-, vonó- és ütőhangszer-gyára.

Zongora-hangolásokat

és javításokat

úgy a városban, mint vidékre
elfogad

Strobel János

zongorakészítő

Eperjes, Fő-utca 32.

Párisi világkiállítás 1900.

A nemzetközi bíráló bizottság az

eredeti **SINGER** varrógépeket

GRAND PRIX

a legmagasabb kiállítási díjjal tüntette ki.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

Eperjesen.

